

عنوان مقاله:

اثر تاریخ کاشت تابستانه بر رشد و عملکرد دانه ژنوتیپ های سویا (*Glycine max L. Merr*) در شرایط شمال خوزستان

محل انتشار:

فصلنامه علوم زراعی ایران، دوره 26، شماره 1 (سال: 1403)

تعداد صفحات اصل مقاله: 20

نویسنده:

سیداحمد کلانتراحمدی - Safiabad Agricultural and Natural Resources Research and Education Center, Agricultural Research, Education and Extension - Organization (AREEO), Safiabad, Dezful Iran

خلاصه مقاله:

به منظور بررسی اثر تاریخ کاشت بر عملکرد ژنوتیپ های سویا، آزمایشی به صورت کرت های خرد شده در قالب طرح بلوک های کامل تصادفی با سه تکرار در مرکز تحقیقات و آموزش کشاورزی و منابع طبیعی صفی آباد دزفول در دو سال زراعی (۱۳۹۶ و ۱۳۹۷) اجرا شد. در این آزمایش سه تاریخ کاشت (اول تیر، ۱۵ تیر و ۳۰ تیرماه) در کرت های اصلی و هشت ژنوتیپ سویا (SF1، SF2، SF3، SK93، M13، SG4، SG5) و رقم سالند) در کرت های فرعی قرار داده شدند. نتایج نشان داد که طول دوره گلدهی، طول دوره رشد، طول دوره پر شدن دانه تحت تاثیر تاریخ کاشت و ژنوتیپ قرار گرفتند. با توجه به اینکه دمای حداکثر در طول دوره زایشی و پر شدن دانه در تاریخ کاشت اول (اول تیر) بالاتر از تاریخ کاشت های دوم (۱۵ تیر) و سوم (۳۰ تیر) بود، با افزایش هر واحد دمای بالاتر از ۳۵ درجه سانتی گراد، تعداد غلاف در بوته ۳/۲۷ عدد کاهش یافت. نتایج مقایسه میانگین ها نشان داد که حداکثر تعداد غلاف در بوته (۸۸ غلاف) در تاریخ کاشت دوم (۱۵ تیر) و ژنوتیپ های SK93 و M13 و حداقل تعداد غلاف در بوته (۵/۲۶ غلاف) در تاریخ کاشت اول و ژنوتیپ SF2 بدست آمد. در سال اول آزمایش حداکثر عملکرد دانه (۳۴۷۳ کیلوگرم در هکتار) در تاریخ کاشت دوم (۱۵ تیر) و ژنوتیپ SK93 و در سال دوم بیشترین عملکرد دانه (۳۵۵۹ کیلوگرم در هکتار) در تاریخ کاشت سوم (۳۰ تیر) و ژنوتیپ SK93 بدست آمد. حداقل عملکرد دانه در سال اول (۹۶۸ کیلوگرم در هکتار) و دوم (۲۰۸۰ کیلوگرم در هکتار) آزمایش نیز در تاریخ کاشت اول و ژنوتیپ SF2 بدست آمد. عملکرد دانه در تاریخ های کاشت اول (اول تیر) و دوم (۱۵ تیر) در مقایسه با تاریخ کاشت سوم (۳۰ تیر) به ترتیب ۵/۱۶ و ۸ درصد کمتر بود. بیشترین (۲۵/۶ درصد) و کمترین (۱۸/۷ درصد) میزان روغن در تاریخ کاشت سوم (۳۰ تیر) به ترتیب به ژنوتیپ های SK93 و SF3 اختصاص یافت. با توجه به دمای بالا در کشت تابستانه سویا، انتخاب ژنوتیپ های رشد نامحدود بدلیل بیشتر بودن طول دوره گلدهی می تواند راهکار مناسبی برای کاهش اثر منفی دمای بالا در طول دوره گلدهی و تولید تعداد غلاف بیشتر در اقلیم خوزستان باشد. براساس نتایج این آزمایش، با توجه به متفاوت بودن دما در طول مراحل زایشی در تاریخ های مختلف کاشت، تاریخ کاشت ۱۵ تا ۳۰ تیر و ژنوتیپ SK93 برای شرایط اقلیمی شمال خوزستان مناسب تر شناخته شدند.

کلمات کلیدی:

Flowering, Number of pod.plant-۱, Seed filling duration, Seed oil content and Soybean

شدن دانه، روغن دانه، سویا و گلدهی

لینک ثابت مقاله در پایگاه سیویلیکا:

<https://civilica.com/doc/2055667>

